

[Norskov.]

uvægerligt føre til, at Landbruget maa gaa over til mere ekstensiv Drift, hvilket gør det yderligere vanskeligt at svare Udgifter og desuden vil medføre faldende Eksport og dermed mindre Valuta til Landet. Dette vil igen indvirke paa Beskæftigelsesforholdene i andre Erhverv.

Alt i alt er Problemet af største Vigtighed, og Misèren skyldes sikkert for en stor Del — som allerede antydet — den store Forskel i Vilkaarene for Erhvervslevet i Byen og paa Landet. Det er den store Forskel mellem de to Pristal, som ogsaa her spiller ind. Vi har saa ofte fra vor Side paapeget, at før de to Pristal kommer nærmere til hinanden, og der derved tilvejebringes større økonomisk Ligevægt mellem Erhvervene, bliver det ikke godt; dette vil utvivlsomt være den bedste og naturligste Regulering for Arbejdskræfternes Udnyttelse og rigtige Fordeling. Gennem lange Perioder har Landbruget maattet svare sine Udgifter efter et Pristal, som omtrent har været dobbelt saa højt som Indtægtspristallet, og selv om der i Øjeblikket er en lille Lysning, er Forholdet dog det, at Landbrugets Indtægter ingenlunde svarer til Udgifterne. Der er endnu alt for stor Forskel, og det gælder ikke mindst i Midt- og Vestjylland, hvilket ogsaa fremgaar af Landøkonomisk Driftsbureaus foreløbige Opgørelse over Landbrugets Rentabilitet. Dette Forhold fører vedblivende til Gældsstiftelse eller til Opspising af de sidste Reserver — Gælden er i Sandhed stor nok i Forvejen og Landbrugets Formue i stærk Tilbagegang. Vi inden for Venstre undervurderer ikke de Foranstaltninger, der fra Lovgivningsmagtens Side er truffet — uden dem vilde det have set værre ud —, men desværre er de kommet for sent og har været for lidet effektive. Skylden herfor er ikke vor. Vi har hidtil ikke kunnet vinde Ørenlyd for vore Tanker og Forslag, sigtende til, at Landets Hovederhverv kunde opnaa Ligestilling med de øvrige Erhverv, hvorved der kunde skabes økonomisk Ligevægt i vort Samfund. En saadan Ligevægt bliver mere og mere en tvingende Nødvendighed. Derfor maa alle Kræfter sættes ind paa at skabe den, og vil de andre Erhverv ikke komme os i Møde ved en Nedsættelse af deres Priser i Forbindelse med en Lettelse af Renter og offentlige Byrder, maa Landbruget have en større Pris for sine Varer paa Hjemmemarkedet, men da dette altid vil være ganske utilstrækkeligt, fordi Hjemmemarkedet kun er saa ringe, vil en Let-

telse af saavel Rente- som Skattebyrder, der hviler tungt paa Landbrugserhvervet, under alle Omstændigheder være tvingende nødvendig. Befolkningen venter nu, at Regering og Rigsdag vil gøre en alvorlig og dybtgaaende Indsat for at skabe saadanne Forhold, at det Erhverv, som hjembringer de 80 pCt. af den udenlandske Valuta, der staaar til Raadighed for hele vort Samfund, kan naa frem til den Ligestilling med de andre Erhverv, som dets Dygtighed og energiske Arbejde berettiger det til.

Den 15. August i Aar indeholdt „Social-Demokraten“ en meget interessant Artikel, skrevet af Kontorchef Vedel-Petersen. Det hedder i Artiklen — jeg udbeder mig den højtærede Formands Tilladelse til at citere:

„Gode Tider i Danmark er jo betinget dels af Landbrugets økonomiske Stilling og dels af Industriens Beskæftigelse, men saaledes, at gode Tider for Landbruget vil smitte til Haandværk og Industri, medens gode Tider for de sidste to Erhverv kun i ringe Grad vil forbedre Landbrugets Stilling. Gode Kaar for Landbruget betyder nemlig en Forbedring af det Hjemmemarked, der først og fremmest betjenes af Haandværk og Industri; men omvendt bliver Landbrugets Produktion for Hjemmemarkedet ikke i betydende Grad paavirket af en større Beskæftigelse i Industri og Haandværk“. Det er jo fuldkommen rigtigt, hvad Kontorchef Vedel-Petersen her siger. Det samme har vi sagt Gang paa Gang gennem Kriseaarene, men hidtil har disse Anskuelse i for ringe Grad vundet Tilslutning — ja, jeg tror, at den højtærede Socialminister har udtalt sig i lignende Retning som Kontorchefen.

Det vilde efter min Mening være en Lykke, hvis disse Anskuelse kunde vinde større Tilslutning inden for Regeringen og dens Partier, saaledes at der toges et energisk Arbejde op for at naa frem mod den Rentabilitet i Landets Hovederhverv, som alene kan skabe bedre Forhold i Landet, og som tillige efter min Mening vil være den bedste Foranstaltning til Modvirkning af Indvandringen til Byerne. Som Forholdene har været gennem en Aarrække og er endnu, kan der være en Fristelse for Landbohjemmene til at sige til deres unge: Hvad I end vil være, gaa ikke til Landbruget, det er en Underskudsforretning. Der kan være en Fristelse for Forældre, der trods Sparsommelighed og et dygtigt og energisk Arbejde alligevel ikke kan faa det